

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 15. maja 1889.

Na vrsti je razprava o postavi za fidejkomis kneza Dietrichsteina, pri kateri se je unela ostra debata. Nov fidejkomis urediti se more, kakor znano, le vsled vsakokratne novo odobrene dotične postave. Posestvo tako, ki se naj celotno in v svoji obliki ohrani poznejim potomcem dotične obitelji, zgine tako rekoč iz občnega prometa. Pravico v to imajo le oni izvoljenci, ki se porode v plemeniti postelji kot posebni ljudje. Posestnikom takega fidejkomisa pač ni treba služiti si kruha v potu svojega obraza, ni se jim treba sploh mučiti z ničemer, niti se ukvarjati z mislimi podjetnika, delujočega v ohranitev premoženja svojega. Govorili so tudi v tem in jednake mizlu prav ostro nekateri poslanci proti postavi, proti urejenju fidejkomisa, poslanci levičarji seveda, naglašujoč škodo, ki se ustvarja takimi čini občenemu blagru in kritikujoč to prednost izvoljencev v primeri s trudečimi se ljudmi. Govorili so mnogo zlasti dr. Oto Polak, dr. Steinwender in dr. Kronawetter. Da je dr. Steinwender govoril, kakor je mislil, skoro lahko verujemo, naglašujoč bornost kmeta, kateremu ne varuje nikdo lastnine, kakor plemstvu.

Govoril je posebno drastično poslanec doktor Kronawetter, navajajoč razne uzroke, ki po mnenju njegovem silno govore proti postavi.

Minister Schönborn govori za postavo. To posest, katero boče postava sklopiti v fidejkomis je le ostanek velikega posestva, ki je štel 12 posestev in mnogo hiš. Danes se tiče le graščine Nikolsburg, v kateri je večina gozdovje. Del tega gozda je v nerodovitem kraju. Pogozditi more se goli del pogorja le z velikanskimi stroški, kar se v slučaju kakega razdeljenja posesti nikakor ne more. Potem polemizuje minister nekoliko z doktor Kronawetterom.

Tudi danes govoril je zopet dolgo doktor Kronawetter proti dovolitvi fidejkomisa. Poslanec odgovarja zlasti ministru Schönbornu, ki je z njim polemizoval in navaja na dolgo in široko, kaj in kako so se o burnih časih morili in pobijali dolžni

in nedolžni. Poslanec želi, da se o postavi glasuje imenom.

Za njim govori dr. Plener. V Avstriji, pravi, je že ostra borba mej narodov, a zadnje čase tudi socijalna.

Debata o postavi, pravi poslanec, se je nekaj preveč razgrela in ostro se obračalo proti posamičnim stanovom. Plener pravi nasprotni stranki in to zlasti plemenitajem, da so se pač v tej razpravi prepričali, da ni dobro, če se napada in uničuje zmerom le mobilni kapital, ker nož se lahko obrne, kakor se je videlo uprav v ti razpravi. Tu seveda Plener ni mogel zatajiti svojih liberalno židovskih teženj. Ni mogoče, pravi, in ni dobro, če se zmerom le bogatine žide in velike podjetnike židovske napada, ker se potem z isto mero tudi od nasprotne strani odmeri. Plener pravi, da ni absolutno proti fidejkomisom, a v sedanjih razmerah je pač bolje, če se kaj takega ne uredi, bolje, da se postave take sploh ne spravijo v zbornico. Zadeve take naj bi se uredovale v sporazumljenji z najvišjim ali kakim drugim javnim sodiščem, da bi ne bilo treba državnemu zboru ukvarjati se s tako neprijetnimi stvarmi. Vladni zastopnik sekcijski načelnik dr. Steinbach obljubi, da se bode ta Plenerjeva misel pretresavala.

Po kratki debati vsprejme se potem postava ob urejenji fidejkomisa knezov Dietrichsteinskih. — Mnoge druge točke dnevnega reda se kar vsprejmó. Drugače pa točka 10., poročilo legitimacijskega odseka o volitvi dr. Josipa Samuela Blocha. Imamo ga rabina v državnem zboru. Jako ostra, zanimiva in precej dolga bila je debata v tej zadevi.

Kako in kaj bode, se pravo za pravo ni vedelo in prav radovedni smo bili izida. Bloch je poslanec mestne skupine Kolomejske v Galiciji.

Poročevalec odsekov dr. Avg. Weeber zagovarjal je že volitev rabina Blocha in nasvetoval, da se stvar morebiti odstavi.

Poslanec prof. Kaiser pobijal ga je čvrsto in navajal razne upijoče netaktnosti, ki so se vršile o priliki izvolitve Blocha. Razjasnil je tudi nekoliko vprašanje, je li Bloch res doktor. Bloch sam, pravi poslanec, ne ve, je li doktor, to se pravi, on ne ve, kje si je pridobil to akademično čast. Če se

ga vpraša, navaja danes to mesto, jutri zopet drugo. Poslanec Kaiser opominjal je zbornico, da naj varuje čast svojo, naj varuje pravičnost in ravna odkrito.

Potem govori poslanec Struskiewicz, polemizujoč s Kaiserjem.

Podpredsednik Chlumezky trudi se in muči v daljšem govoru, da bi pridobil poslance v svoj namen, to je, da bi se zadeva še odložila, meneč, da še neso vse zadeve te čudne volitve dovolj rešene.

No pogorel je, kakor pravimo po domače, Chlumezky prav pošteno, predlog njegov ovrigel se je s 145 glasovi proti 56 glasom. Za glasovali so Mladočehi, nekaj poslancev kluba Coroninijevega, Kronawetter in večina kluba nemških Avstrijev.

Saj je pa tudi čudno, da stavi mož tak predlog; Bloch je že 4 leta državni poslanec, a stoprv danes spravila se je verifikacija volitve njegove na dnevni red v državnem zboru. Verujemo pač, da stvar cela liberalcem ni dišala posebno in več jih je zapustilo celo dvorano.

Poslanec Kaiser odgovarja nekaterim opazkam in potem govori, po vsprejemu konca debate, poročevalec dr. Weeber v istem mizlu, kakor prej.

Potem govori, še predno se je glasovalo o predlogu Chlumezkega seveda, poslanec Szczepanowski, in sicer za Blocha.

Glavnim govornikom hotela sta biti poslanca dr. Steinwender in prof. Kaiser, ki se je bil po Szczepanowskem oglasil k popravkom.

Žrebali so in sreča je bila ugodna Kaiserju.

Naročal je govornik zbornici še jedenkrat, da odloči v važni te zadevi premišljeno in ovrže volitev Blochovo. Predlog Chlumezkega, da naj se zadeva preloži, se je ovrigel kakor sem že zgorej povedal. Glasovalo se je potem o volitvi sami in čuda — volitev rabina Blocha odobrila se je z 137 glasovi proti 71. Žid stoječ tik mene in to merodajen, pravi: „Žid mora zmerom srečo imeti, srečo sv—o.“

Proti glasovali so antisemiti in večina levice. Tako si je torej zbornica, vsaj večina nje po mnogih težavah pridobila vendar rabina poslancem svojim.

Jutri je zadnja seja, na dnevnem redu mej drugim tudi volitev delegacij.

LISTEK

Deca.

Ruski spisal M. Bjelinski. Poslovenil V. Petričić ml. XV.

(Dalje.)

„A zdaj mu recite, da pridem brzo!“

Obríše si solze in hiti v svojo sobo. Tu se je umila in počesala z mrzlično hitrino. Razume se, da je glavnik popolnoma pokvarila. Potem vzame svojo obleko od močnega, belega platna, čiste nogovice in nove čevljičke od kozje kože. Babica gre, k njej, ko si je oblačila suknjico, da ji bode kaj daljša.

„To je izvrstno, Nastenka,“ reče starka.

„On je zapovedal. Kaj dela on zunaj?“

„Puši . . . Hočeš li kaj jesti? Vzemi malo juhe . . . imamo kolače . . . Mi smo jedli brez tebe opoludne. Oče je hotel jesti.“

No, Nastenka je prebirala slovnico.

Vi ste čudni, babica! Jaz ne utegnem, a vi govorite o kolačih! Prosim vas, ostavite me . . . j'aime, tu aimes, il aime . . . Skoro bodem prišla . . . samo malo bodem . . . Babica, draga ba-

bica, recite mu, da sem jaz že velika, da me vsaj za ušesa . . . j'aurai, tu auras, il aura . . . Ne sedite mi za vratom, babica! Draga babica, idite k njemu, zabavite ga . . . da ne začne kar najedenkrat . . . jaz bodem samo na kratko roko . . . jaz znam vse, moram samo prej ponavljati, que j'eusse, que tu eusses qu' il eusse . . . Oh, motim se . . .“

Prime se za glavo in začne teptati z nogami Ne vznemirjajte me!“

Babica zaloputne vrata za seboj. Ni se jezila toliko na unukinjo, kolikor na Samohvalova.

„Vidi se, kaj je naredil iz deteta . . . S svojo strogostjo spravil je v grob tudi pokojno Mašo . . . Meni je bil ta človek vedno oduren“, misli babica, ko je stopila v gostinjsko sobo, katero je solnce razsvetljevalo.

Po glasu, s katerim se je babica razgovarjala s svojim zetom, razločila je Nastenka, da se o nji govori. Sedela je kraj knjige tužnega srca. Zdelo se ji je, da ji nekaj hladnega kakor sneg teče po grlu.

Najedenkrat zakliče Samohvalov: „Nastja!“ Dekletcu zatrepeta srce tako močno, da ji je slabo prihajalo. Gotovo da se je zgrudila. No, pa se vendar toliko premaga, da naredi prijazen in vesel obraz.

„Kaj želiš, oče?“ vpraša ona nedolžno, pomudivši se pri vratih.

„Pridi bliže!“

Na njeno veliko čudo bil je oče ž njo zelo prijazen. Pogladi jo po lici in reče:

„Ne gledaj na stran! . . . Pogledaj mi v oči! Babica pravi, da si se dobro učila. Jaz mislim, da nisi pozabila na ono, kar je lani bilo . . . Ne gledaj na stran!“

A obrnivši se k babici, dostavi: „Prav podobna je ubogi Mariji . . . Bode zelo lepa!“

Nastenka se je nasmehnila. Samohvalov jo zopet pogladi po lici in reče:

„Tako velika deklica mora paziti na dostojno vedenje. Kadar si čista, tedaj te imam rad. Pomisli, da se bodeva jutri odpeljala. Šla bodeš v odgojalnišče, še le čez mesec dnij. Ako bode treba, učil te bodem jaz. Moraš vedeti, da prideš v svet, zato je treba pustiti otročarije. Jaz nesem tvoja dobra babica, pa ti ne bodem skozi prste gledal. No, poljubi me!“

Pomoli ji roko, ki je bila obrasla s finimi dlačicami.

Nastenka jo poljubi.

(Konec prih.)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-0)

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gl. 4.60; za pol leta
 gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tuji:

15. maja.
 Pri **Maltči**: pl Gugenthal iz Gorice. — Schwab iz Laških toplic. — Blahna z Dunaja. — Perišič iz Starega trga. — Jaklič iz Budimpešte. — Krese iz Olomuca. — Springer z Dunaja. — Moller, Herzog, Hahn, Benedikt in Pick z Dunaja. — Maksinovič iz Zagreba. Süssemann iz Pariza. — Schulz iz Monakovega.
 Pri **Slonu**: Tschersich iz Maribora. — pl. Burgen z Dunaja. — Pelnar z Dunaja. — pl. Markovič iz Pulja. — Privančič iz Pulja. — Fischer iz Mokronoga. — Rotter iz Gradca. — Tausig iz Linca. — Wallter, Hofmaister, Strindler, Kresart z Dunaja. — Sadnek iz Kočevja.
 Pri **Avstrijskem cesarju**: Kilar iz Velikih Lašič. — Kortner z Dunaja. — Buchner z Dunaja. — Trautman iz Gradca. — Vrančič iz Zagreba.
 Pri **Južnem kolodvoru**: Rozmeis iz Autona. — Kobrovec iz Trsta. — Surič iz Linca.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. maja t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	5 83	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.	68
Rež,	4 50	Surovo maslo,	74		
Ječmen,	4 50	Jajce, jedno,	1 5		
Oves,	3	Mleko, liter,	7		
Ajda,	4 50	Goveje meso, kgr.	54		
Proso,	5	Telečje	50		
Koruza,	5	Svinjsko	52		
Krompir,	2 67	Kostrunovo	34		
Leča,	12	Pišanec,	60		
Grah,	13	Golob	18		
Fižol,	11	Seno, 100 kilo,	2 23		
Maslo, kgr.	84	Slama,	2 32		
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 50		
Špeh frišen	52	mehka, 4	4 25		

Meteorologično poročilo.

Den	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina mm.
15. maja	7. zjutraj	731.4 mm.	15.4° C	sl. vzh.	obl.	240 mm.
	2. popol.	729.4 mm.	24.4° C	sl. zah.	obl.	dežja.
	9. zvečer	730.4 mm.	16.8° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 18.9°, za 4.9° nad normisom.

Dunajska borza

dne 16. maja t. l.
 (Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	gl. 85.80	včera	—	danes	86.—
Srebrna renta	86.—	—	—	—	86.20
Zlata renta	109.75	—	—	—	109.75
5% marcna renta	100.85	—	—	—	100.85
Akcije narodne banke	904.—	—	—	—	903.—
Kreditne akcije	304.50	—	—	—	306.30
London	118.40	—	—	—	118.20
Srebro	—	—	—	—	—
Napol.	9.40	—	—	—	9.39
C. kr. cekini	5.63	—	—	—	5.61 1/2
Nemške marke	57.87 1/2	—	—	—	57.75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	136	gl.	75	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181	—	—	—
Ogerska zlata renta 4%	—	103	—	—	05
Ogerska papirna renta 5%	—	97	—	—	50
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	—	—	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	125	—	—	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	119	—	—	—
Kreditne srečke	100 gl.	187	—	—	50
Rudolfove srečke	10	21	—	—	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	129	—	—	80
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	—	233	—	—	25

Notarski kandidat

z dveletno postavno prakso želi se premestiti. — Ponudbe naj se izvolé poslati g. **Bogumiru Brunerju**, c. kr. višje deželne sodnije svetovalcu in odvetniku v **Kočevju**, kateri iz prijaznosti tudi izvestja daje. (357—2)

Trgovina z mešanim blagom

v večjem okrajnem in farnem kraju na **Kranjskem**, na jako obiskovanem kraju, s **stanovanjem, kletjo, magacinom in opravo**, (363—1)

dá se takoj z ugodnimi pogoji v najem.

Zaloga blaga se lahko po kupnem potu prevzame. — Ponudbe vsprejema **Müllerjev Annoncen-Bureau** v Ljubljani.

Proti ognju varne **železne kasete**, ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi rabljene in nove, proti ognju varne

BLAGAJNICE

prodaja cenó **S. BERGER**, Wien, Bräunerstr. 10.

Natečaj.

Vsled naredbe visokega štirskega deželnega odbora v Gradci z dne 25. aprila t. l., Pr. 4398, je razpisana

služba zdravnika

za **Mozirsko sanitetno okrožje**, s sedežem v trgu **Mozirje**, z letno plačo 800 gl.

Prošnje z dokazili zdravniške sposobnosti in znanja slovenskega jezika so uposlati **do 31. dne maja t. l.** visokemu štirskemu deželnemu odboru v Gradec.

Od okrajnega odbora v Gornjem gradu, dne 5. maja 1889.

(343—3) Okrajna načelnik: **Ant. Goričar**.

Patentovane Strakosch-Boner-jeve **stroje za pranje in munge**

priporoča (57-21) **ALEXANDER HERZOG**
 Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.
 Katalogi zastoj in franko.

Brnsko sukno

za elegantne pomladanske in poletne obleke

v odrezkih po 3-10 m, to je po 4 Dunajske vatle vsak odrezek, kateri stane

gl. 4.80 iz fine
 gl. 6.— iz finejše
 gl. 7.75 iz jako fine
 10.50 iz najfinejše

pristine ovčje volne.

Nadalje blago za ogrtače, s svilo pretkano grebenasto sukno, letni loden, blago za livreje, blago iz sukanca, ki se sme prati, fino in najfinejše črno sukno za salonske obleke i. t. d. i. t. d. razpošilja **proti povzetju** zneska kot realna in solidna dobro znana (106—26)

zaloga sukna **SIEGEL-IMHOF** v BRNU.

Izjava: Vsak odrezek je 3-10 m dolg in 136 cm širok, torej zadostuje za celo moško obleko. Tudi se pošlje vsacega blaga toliko metrov, kolikor kdo želi. Jamči se, da se pošlje ravno tako blago, kakor se izbere uzorec.

Uzorec zastoj in franko.

P. n. obéinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril

prodajalnico z mešanim blagom

v **Gorenjem Logatci**

in se priporočam za mnogobrojni obisk.

Danijel Predovič,

posestnik v Gorenjem Logatci.

(358—2)

Svojo prodajalnico zganja, specerijskega in norimberškega blaga,

katera je na dobrem glasu,

oddam zaradi bolezni pod zelo ugodnimi pogoji takoj.

Herman Halbensteiner,

Ljubljana, Sv. Petra cesta.

(364—1)

DAV. POVERAJ, civilni in vojaški krojač.

Kdor

želi kupiti dobro obleko, bodisi katerega koli stanu, duhovskega, civilskega ali vojaškega, naj se obrne do podpisanca, ki ima bogato zalogo vsakovrstnega sukna iz najprvih tovarn in veliko zalogo

narejene obleke.

Davorin Poveraj v Gorici,
 na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po pošteni ceni.
 Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218—22)